

PIRKANMAA

Ote: Maakuntahallitus 15.02.2016 § 20 Lausunto maantielain ja ratalain muutosesityksistä

20 § Lausunto maantielain ja ratalain muutosesityksistä 1

20 § LAUSUNTO MAANTIELAIN JA RATALAIN MUUTOSESITYKSISTÄ

Liikenne- ja viestintäministeriö on 18.1.2016 kirjatulla kirjeellään pyytänyt Pirkanmaan liiton lausuntoa maantielain ja ratalain muutosesityksestä. Lausunnot on pyydetty toimittamaan 8.2.2016. Pirkanmaan liitto on pyytänyt lisää aikaa asian käsittelemiseksi maakuntahallituksessa.

Liikenne- ja viestintäministeriö on valmistellut hallituksen esitystä laiksi maantielain (503/2005) ja ratalain (110/2007) muuttamisesta. Hallituksen esitysluonnos on ollut lausuntokierroksella keväällä 2014. Esitysluonnoksesta on pyydetty lausunnot vuonna 2014 maa- ja metsätalousministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä, ympäristöministeriöltä, Liikennevirastolta, Liikenteen turvallisuusvirastolta, Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, Kuntaliitolta, Maanmittauslaitokselta, Suomen Tieyhdistys ry:ltä ja VR Yhtymä Oy:ltä.

Esityksessä ehdotetaan maantielakia ja ratalakia muutettavaksi lähinnä menettelysäännöksiä uudistamalla. Esitetyt muutokset ovat mm.:

- Maanomistajan oikeutta vaatia kiinteistönsä lunastamista laajennettaisiin ja lisättäisiin tie- ja ratasuunnitelmaan perustuvaa väylänpitäjän lunastusoikeutta.
- Maantielain ja ratalain muutoksella mahdollistettaisiin nykyistä laajemmin myös talousarviorahoituksen ulkopuolisen rahoituksen käyttö tie- ja ratahankkeiden toteuttamiseksi.
- Oikeutta ohjata poikkeustilanteissa tilapäisesti yksityisille teille yleistä liikennettä ehdotetaan laajennettavaksi ja maantieteellisten osittaisesta lakkauttamisesta otettaisiin lakiin säännökset.
- Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille siirrettäisiin eräitä radanpitoon liittyviä yksittäisiä tehtäväryhmiä, kuten tasoristeysjärjestelyjen suunnitteluvastuuta ja ratatoimitusedustusta.
- Liikenneviraston vastuuta liikennejärjestelmästä lisättäisiin siirtämällä maantien ja rautatien lakkauttamista koskeva päätösvalta liikenne- ja viestintäministeriöltä virastolle.
- Tiettyjä lupamenettelyjä siirrettäisiin ilmoitusmenettelyn piiriin.

Myös maankäyttö- ja rakennuslain mukaista kadunpitoa ehdotetaan laajennettavaksi muutettaessa maantie kaduksi.

Esityksellä toteutetaan hallitusohjelman kärkihanketta säädösten sujuvoittamisesta ja kevennetään hallinnollista taakkaa erityisesti lisäämällä ilmoitusmenettelyn käyttöä tienvarsimainosten ja -ilmoitusten asettamisessa sekä sähkö- ja telekaapeleiden sijoittamisessa teialueelle.

Maantielain pykälää 11§ esitetään muutettavaksi siten, että Liikennevirasto määrittää maanteiden ylläpidosta vastaavaksi viranomaiseksi (aiemmin ELY-keskus). Operatiivisesta tienpidosta vastaisivat edelleenkin toimivaltaiset ELY-keskukset. Esittelyn mukaan tältä osin ei ole tarkoitus muuttaa käytännön nykytilaa, vaan tienpitoviranomaisten tehtävänjako säilyisi ennallaan. Myös seuranta koskevassa pykälässä määriteltäisiin, että Liikennevirasto järjestelmällisesti seuraa, miten tiehankkeen arvioidut ja muut vaikutukset ovat toteutuneet, ja käyttää hyväksi seurannan tuloksia hankkeiden vaikutusarvioinnissa ja suunnitteluratkaisujen valinnassa. Tämä vastuu on aiemmin ollut tienpitoviranomaisella, uudessa lakitekstissä vain Liikennevirastolla.

Ratalaissa muutokset eri toimijoiden vastuiden välillä koskevat pääosin Liikenneviraston ja liikenne- ja viestintäministeriön välisiä vastuujaakoja.

Esityksen tarkempaan sisältöön voi tutustua osoitteessa: <http://www.lvm.fi/lvm-site62-mahti-portlet/download?did=191655>

Päätösesitys. Maakuntajohtaja Halme:

Maakuntahallitus päättää,

antaa liikenne- ja viestintäministeriölle maantielain ja ratalain muutosesityksistä seuraavan lausunnon:

Pirkanmaan liitto toteaa, että maantielain ja ratalain yhdenmukaistaminen on kannatettavaa ja se edistää yhtenäistä lainsäädäntöä.

Esityksessä linjataan joiltakin osin uudelleen liikenne- ja viestintäministeriön, Liikenneviraston sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten keskinäistä työnjakoa. Aluehallinnon uudistus tulee vaikuttamaan myös liikennevastuiden jakoon sekä ELY-keskusten toimintakenttään. Pirkanmaan liiton näkemyksen mukaan aluehallinnon uudistuksen ollessa vielä suurelta osin avoimena, ei ole oikea hetki esittää muutoksia vastuutehtäviin, vaan ne tulisi arvioida kokonaisuutena kun hallinnollinen muutos on hahmottunut paremmin.

Maantien ja rautatien lakkauttamista koskeva päätösvalta ehdotetaan siirrettäväksi liikenne- ja viestintäministeriöltä Liikennevirastolle. Perusteluna esitetään, että liikenne- ja viestintäministeriön tehtävänä on huolehtia hallinnonalan yleisestä kehittämisestä ja liikennepoliittisista linjauksista, kun taas Liikennevirasto vastaa operatiivisen tason toiminnasta väylänpitäjänä ja kantaa vastuun maantie- ja rataverkosta ja sen kehittämisestä. Pirkanmaan liitto näkee maantie- ja rataverkon kattavuuden erittäin merkittävänä tekijänä. Väylaverkon supistamisella on kauaskantoisia vaikutuksia. Erityisesti rataverkon osalta päätöksissä tulee olla taustalla selkeä kokonaiskuva liikennepoliittisesta tahtotilasta, elinkeinoelämän pitkän aikavälin kehityskuvasta sekä alueidenkäytön suunnasta. Pirkanmaan liiton mielestä tällaisen kokonaiskuvan muodostamisessa liikenne- ja viestintäministeriöllä on niin vahva rooli, ettei vastuuta tule siirtää virastotasolle.

Pirkanmaan liitto haluaa huomauttaa, että annettu noin kolmen viikon lausuntoaika on hallinnollisten käsittelyjen mahdollistamiseksi liian lyhyt. Tämä tulisi jatkossa ottaa huomioon lausuntoprosessia suunniteltaessa.

Päätös. Päätösesitys hyväksyttiin.